

Dato: 6. juni 2020

Fredningsnævnet for København
Retten i Hillerød
Søndre Jernbanevej 18B
3400 Hillerød

FN-KBH-029-2020, Kalvebodkilen – Naturpark Amager

Danmarks Naturfredningsforening har modtaget ansøgning fra Atkins Danmark A/S til Fredningsnævnet om dispensation fra fredningsafgørelsen for Kalvebodkilen af 14. november 1990 til etablering af faciliteter til 5 nye hovedindgange og blå støttepunkter.

Danmarks Naturfredningsforening er indforstået med, at der gøres en større indsats for at formidle Naturpark Amager med de meget store natur- og oplevelsesværdier, som findes her. Men vi finder generelt, at de ansøgte anlæg er alt for voldsomme i højde og udstrækning og, at størstedelen vil være i direkte modstrid med fredningens formål (§1), hvoraf det fremgår, at fredningen skal sikre en opretholdelse og muliggøre en forbedring af de biologiske og landskabelige værdier.

Det flade landskab er sårbart overfor høje anlæg, i om med disse vil kunne ses over store afstande. Dermed vil der ske en forringelse af landskabet og de oplevelsesmuligheder, som er knyttet til dette. Herudover vurderes det, at specielt de blå støttepunkter vil have en uacceptabel negativ indflydelse på fuglelivet og dermed være i modstrid ikke bare med fredningskendelsen, men også med habitatdirektivet.

Vi skal i det følgende uddybe dette specifikt i forhold til hovedindgangen ved Asger Jorns Allé og i forhold til det mellemste og det sydlige blå støttepunkt.

Hovedindgang ved Asger Jorns Allé.

Hovedindgangen ved Asger Jorns Allé består dels af en boardwalk med bænke og dels af et udsigtstårn, der er placeret knap 200 meter inde på fælleden. Tårnet har en højde på 15 meter og et fundament på 6 x 8 meter og er som sådan et meget voldsomt negativt indgreb i fælledens biologiske og landskabelige værdier. En placering af udsigtstårnet det pågældende sted må således anses som værende i strid med fredningens formål, jævnfør fredningsafgørelsens § 1.

Hvis der ønskes opført et udsigtstårn af den anførte størrelse for at markere hovedindgangen, kunne tårnet i stedet placeres i Ørestaden ved starten af boardwalken, så tårnet er uden for den fredede fælled.

Fredningsafgørelsens § 11 anfører, at plejemyndigheden i delområde 3 kan tillade, at der tilvebringes opholdsarealer for almenheden og øvrige publikumsfaciliteter, som er nødvendige for områdets rekreative anvendelse. Danmarks Naturfredningsforening anser ikke, at et udsigts-

tårn placeret med den ønskede beliggenhed er nødvendigt for fælledens rekreative anvendelse.

Det skal i øvrigt bemærkes, at Danmarks Naturfredningsforening endnu ikke er bekendt med, at Naturstyrelsen har færdiggjort en ny plejeplan for fælleden, hvor udsigtstårnet er omtalt.

Kalvebod Fælle og herunder området, hvor boardwalk og udsigtstårn ønskes anlagt er endvidere omfattet af beskyttelsesbestemmelserne i Naturbeskyttelseslovens § 3, der angiver, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden i området.

Endelig er området en del af Natura 2000 område nr. 143, hvilket indebærer, at der ikke må ske en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter, som området er udpeget for. Man må forvente, at opførelsen af et udsigtstårn, der vil tiltrække mange besøgende, vil være en betydelig forstyrrelse for de udpegede fuglearter, da tårnet ønskes placeret langt inde i området.

Anlægsarbejdet ved opførelsen af udsigtstårnet vil endvidere bevirke, at et væsentlig større område af fælleden end de 6 x 8 meter, som fundamentet fylder, vil blive ødelagt i etableringsperioden.

Danmark Naturfredningsforening skal derfor anbefale Fredningsnævnet, at der ikke gives dispensation fra fredningsafgørelsen for Kalvebodkilen til, at det ønskede udsigtstårn kan etableres på Kalvebod Fælle ved hovedindgangen fra Asger Jorns Allé.

Etablering af 'Det mellemste blå støttepunkt'

Det mellemste blå støttepunkt består af en fast pælebro og en flydebro. Hertil kommer en bygning med tilhørende opholdsplads på digekronen. Bygningens areal er ikke oplyst. Bygningen, som er 6 – 10 m høj vil med sin beliggenhed på digekronen kunne ses over store afstande. Endeligt etableres en mindre grusbeltet plads og cykelparkering bagved diget.

I henhold til fredningskendelsens §12 kan der i delområde 4 placeres hytter og primitive overnatningsanlæg i skovbevoksningen i den sydøstlige del af delområdet. Hytter opfattes her som værende betydeligt mindre bygningsanlæg end det ansøgte, og det forhold, at der i fredningskendelsen anføres at hytterne skal placeres i skovbevoksning må opfattes, at det er uønsket med en mere synlig eller fremtrædende beliggenhed. En bygning med en mindre højde og en mindre synlig beliggenhed, f. eks. i tilknytning til det eksisterende fugletårn ville have været en mere oplagt løsning. Den ansøgte placering og højde vurderes at være i modstrid med fredningens §1 og 12.

Danmarks Naturfredningsforening vil på den baggrund, anbefale at Fredningsnævnet giver afslag til dispensation fra fredningsafgørelsen for Kalvebodkilen til den pågældende bygning og det mellemste blå støttepunkt.

Ifølge ansøgningen vil pælebroen blive et attraktivt stoppested for kajakroere, og det forventes, at anlægget vil betyde forøget færdsel på vandsiden ud for broen og langs diget. Det oplyses videre, at færdslen på vandsiden må formodes at være mest intensiv i sommerperioden når fuglene har andre alternative områder tilgængelige. Omfanget af færdslen på vandsiden i forårs-, efterårs- og vintermånederne forventes at være mindre, men i denne periode er fuglene også mere sårbare. Af den grund er det et generelt forbud mod brætsejls i perioden fra 1. nov til 31. marts. Kajakpadling er ikke omfattet af forbuddet og det er badning heller ikke. Forstyrrelsen forventes dog ifølge ansøger, at være minimal i årets kolde måneder.

Danmarks Naturfredningsforening er umiddelbart uenig med denne vurdering. Vurderingen baserer sig ikke på en specifik registrering af områdets fugleliv og den nuværende og forventede færdsel på vandet. Det efterlader en række ubesvarede spørgsmål:

Hvor mange flere fartøjer forventer man vil færdes i området på grund af de ansøgte nye faciliteter i hhv. sommer- og vinterhalvår? Hvor stor skal stigningen være for at hensynet til habitaterne og de øvrige fuglearter overskrides? I ansøgningen tales alene om kajaker og brætsejls. Hvad med andre fartøjer? Umiddelbart må forventes en betydelig øget trafik med motorbåde og andre fartøjer til de nye faciliteter. Herudover kan det frygtes, at der vil ske stigning i trafik med jet-motor fremførte fartøjer selvom disse er forbudt i Natura 2000 området.

Efter Danmarks Naturfredningsforenings opfattelse er væsentlighedsvurderingen af projektets indvirkning på Natura 2000 området ikke er gennemført på et tilstrækkeligt grundlag, se endvidere nedenfor under det sydligste blå støttepunkt.

Danmarks Naturfredningsforening skal på den baggrund anbefale Fredningsnævnet, at der ikke gives dispensation fra fredningsafgørelsen for Kalvebodkilen til det mellemste blå støttepunkt før der foreligger en mere velgennemarbejdet og dokumenteret væsentlighedsvurdering af projektets indvirkning på Natura 2000-område nr. 143 "Vestamager og havet syd for" i henhold til Habitatdirektivet.

Etablering af 'Det sydligste blå støttepunkt'

Det sydligste blå støttepunkt består af to faste bådebroer, en flydebro, en betonpromenade og trappe (ned til vandet), tre bygninger på diget (areal ikke angivet), en grillplads og en grusplads med cykelparkering bag diget.

Det sydlige blå støttepunkt er altså et endnu mere omfattende indgreb end det mellemste blå støttepunkt. Bygningernes højde, omfang og ikke mindst placering vurderes at være i modstrid med fredningskendelsens formål og de mere specifikke bestemmelser om delområde 4 i §12.

Danmarks Naturfredningsforening vil på den baggrund, anbefale at Fredningsnævnet giver afslag til dispensation fra fredningsafgørelsen for Kalvebodkilen til de ansøgte bygninger i det sydligste blå støttepunkt.

De ansøgte broer må formodes at tiltrække et betragteligt antal kajakroere, vindsurfere og andre småbåde og det samlede anlæg har mere karakter af en mindre lystbådehavn end et støttepunkt for friluftslivet og naturformidlingen i et fredet område.

I forhold til habitatområdet og vandfuglene anføres følgende i ansøgningen:

"For vandfugle kan der i en mindre afstand til anlæggene ske øget forstyrrelse som betyder, at området bliver mindre attraktivt til fødesøgning. Der er dog meget betydelige tilgrænsende arealer som kan substituere behovet for fødesøgning. Færdsel langs med diget på vandsiden forventes at være koncentreret i et smalt bælte mindre end 100 m fra land, men forstyrrelsen fra denne færdsel rækker også udover de 100 m, da fuglene ofte udviser flugtrespons på afstande mellem 50 og 750 m afhængig af art, tidspunkt og forstyrrelsestype."

På den baggrund konkluderes, at forstyrrelser fra færdsel vil ikke i sig selv påvirke habitatområdet, men kan fortrænge fugle på udpegningsgrundlaget fra egnede fødesøgningsområder og rastesteder. Danmarks Naturfredningsforening er ikke enig med denne vurdering i og med den ikke bygger på en konkret vurdering af den merbelastning det nye anlæg vil give i forhold til udpegningsgrundlaget for Natura 2000 og fuglebeskyttelsesområdet og dets tolerance for forstyrrelser. Der er i ansøgningen heller ikke foretaget en vurdering af den kumulative effekt af det mellemste- og sydligste blå støttepunkt tilsammen.

Danmarks Naturfredningsforening er heller ikke enige i forhold til argumentet om, at de forstyrrede fugle blot kan søge hen til tilgrænsende arealer. Når fugle stresses væk fra et område og søger hen til naboområderne, vil der her ske en belastning af naboområdet, fordi konkurrencen om føde eller egnede rasteplasser alt andet lige bliver større. Hvor stor denne merbelastning bliver og om det ligger indenfor naboområdernes tolerance afhænger selvfølgelig af

hvor mange fugle, som skræmmes væk. Dette er ikke undersøgt og dokumenteret i den foreliggende ansøgning.

Danmarks Naturfredningsforening skal på den baggrund anbefale Fredningsnævnet, at der ikke gives dispensation fra fredningsafgørelsen for Kalvebodkilen til det sydligste blå støttepunkt før der foreligger en mere velgennemarbejdet og dokumenteret væsentlighedsvurdering af projektets indvirkning på Natura 2000-område nr. 143 "Vestamager og havet syd for" i overensstemmelse med Habitatdirektivet, - og før den kumulative effekt i forhold til mellemste blå støttepunkt er vurderet.

Med venlig hilsen

Ove Løbner
Bestyrelsesmedlem i DN København
Peitersvej 6
2300 København S
Tlf.: 31 90 44 62
E-mail: o.loebner@vip.cybercity.dk

Ole Damsgaard
Formand for DN København
H.C. Lumbyes Gade 6
2100 København Ø
Tlf.: 50 51 58 80
E-mail: koebenhavn@dn.dk